

BUDOUCNOST ÚŽASNÁ I DĚSIVÁ v příbězích světové sci-fi

Alice Hrbková, Knihovna města Hradce Králové

Program začíná příchodem v motivačním kostýmu kapitána Nema (improvizovaný "sci-fi" oděv). Kapitán představuje sebe a především svého stvořitele J. Verna coby zakladatele žánru sci-fi a vysvětluje jeho podstatu. K dispozici má obrázky k tématu, které se dají připevnit na nástěnku, tabuli apod. a také můžou kolovat mezi dětmi.

Ze života spisovatele jsou vybrány hlavně kuriozity, nejde o nějaký podrobný životopis. Výklad se směřuje k Vernovu dílu, jeho vizionářství, vynálezům, které popsal a které se časem objevily v praxi.

Na tuto část navazuje malá soutěž, v níž mají děti za úkol pojmenovat záhadný vynález, který jim kapitán ukáže, a definovat jeho použití (stará tavící pistole na balení knih). Návrhy jsou promptně vyhodnoceny.

Výklad pokračuje a soustředí se na knihu 20000 mil pod mořem, je doplněn krátkou ukázkou popisující technické vybavení ponorky.

Po ukázce se řeč stáčí k pokračovatelům J.Verna a dalšímu vývoji žánru. Jsou zmíněni někteří významní autoři jako Bradbury, Wyndham, Asimov atd. a také nově vzniklé podžánry sci fi jako kyberpunk, pulp fiction, hard sf, soft sf, military sf. Je objasněn i pojem fantasy a vysvětlen rozdíl mezi oběma literárními druhy.

Přichází psychohra, kdy děti mají z nabídky deseti osobních předmětů vybrat jeden, který by si sebou vzali na vesmírnou misi. Předměty jsou jednak viditelně vyvěšeny na tabuli, jednak každý dostane seznam na lístku. Výsledky jsou vždy zajímavé a dají se použít pro další rozbor, také z genderového hlediska. (Použila jsem tyto předměty, samozřejmě se dají obměnit: notebook, pes ,nejmilejší knížka, fotka rodiny ,oblíbená hračka ,MP3 ,deník ,oblíbené jídlo ,víceúčelový nůž ,klíče od domu)

Program je ukončen stručným resumé. Každý žák dostává sebou informační list (viz níže) se základními údaji a portrétem J. Verna, který je určen k vlepení do sešitu pro pozdější osvěžení paměti.

JULES VERNE (1828 - 1905)

zakladatel sci-fi

Francouzský spisovatel pro mládež.

V 11 letech utekl z domu a nastoupil na loď jako plavčík, od malička se zajímal o cestování a techniku.

Ve svém díle předpověděl spoustu vědeckých objevů, které se později uskutečnily, např. kosmické cesty, skafandr, elektrický motor, tank, vrtulník, bojové plyny, velkorážní dělo...

napsal přes 60 románů.

Nejslavnější Vernovy knihy:

Tajuplný ostrov

Ocelové město

5 neděl v balónu

Dva roky prázdnin

20 000 mil pod mořem

Do Měsíce

Vynález zkázy

15 letý kapitán

SCI-FI žánr

je založen naspojení fantazie s lidskými poznatky o vědecko- technickém pokroku a s jeho předpokládáním dalším vývojem.

Je to literatura, odehrávající se v realitě, se kterou ale lidé dosud nemají zkušenost. Bývá v budoucnosti, ale též přítomnosti nebo minulosti, kde je ale NĚCO JINAK.

Tím NĚČÍM bývá vynález, setkání s jinou formou života, neobyčejné schopnosti člověka, dosud neuskutečněná událost globálního významu (katastrofa, světová válka)...

Toto NĚCO je ve sci-fi vědecky odůvodněné a tudíž uskutečnitelné.

Představitelé:

Robert HENLEIN

Arthur CLARKE

Ondřej NEFF

Isaac ASIMOV

John WYNDHAM

J.M.TROSKA

H.G. WELLS

Stanislaw LEM

Josef NESVADBA